

CERETANIA

PERIODIC QUINZENAL
Defensor dels interessos
:: de CERDANYA ::

Preus de Subscripció. 8 pessetes l'any Trimestre, 2 pessetes Número sol: 40 cèntims

D.ª Ramona Casas de Camps

Vídua de XAVIER TRAVY

morí el dia 22 del corrent, als 74 anys d'edat,
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

A. C. S.

*Els seus apenats fills: Concepció, Antoni, Lluís i Carles;
fill polític i filles polítiques i demés parents, en participar la
trista nova a llurs amistats, els preguen la tinguin present
en les seves oracions.*

Puigcerdà, Desembre 1934

DE LA QUINZENA

Amb el sorteig de Nadal d'enguany s'ha demostrat una vegada més que Puigcerdà, rífticament parlant, — vès quin derivat més estrambòtic se'ns ha ocorregut ara, perdona, lector— no és gens afortunat, malgrat absorbir un bon nombre de bitllets.

Prou ens plauria de poguer precisar el què es jugava a la rifa passada, però, tal cosa no és possible per ésser els vi-latans, en això com en molts altres aspectes, tributaris de Barcelona, on cal anar a cercar els bons números, els destinats a treure la grossa, indubtablement millors, a judici dels entesos, que els què pugui oferir l'Administració de Loteries de la Vila. Provablement, enguany no es jugava tant com en anys anteriors. quan els francesos tenien més facilitats per a visitar-nos i el seu govern no feia la competència a l'espanyol en això de la rifa, però, de totes maneres, cal convenir que la rifada de Nadal ha sostret a la Vila un grapat de mils duros sense la més lleu compensació, puix què no hi ha caigut, que nosaltres sapiguem, ni una mala re-

presentació de la «pedrea», que diuen els castissos madrilenys, o sia de les misèrrimes sorts de 5 duros per duro. Ens podem aconsolar en part—ja se sap que qui no s'aconsola es perquè no vol—pensant que a un veï d'Alp li han correspost 18.000 duros de la grossa; aquestes coses sempre van bé per mantenir el caliu i les esperances dels jugadors tossuts.

I ja que hem sortit a parlar de Nadal i de l'estadística frustrada del què Puigcerdà jugava a la passada rifa d'ingrata memòria, potser vé a tó esmentar el què s'ha despés a la nostra vila jugant al popular i democràtic «quinto» en el transcurs de les vetllades pre nadalenques; els puigcerdanesos s'han gastat jugant al «quinto» (agafeu-vos fort) unes 11.000 pessetes pel cap baix, guanyant, però, tirones i oques, pollastres i conills, perdiu i llebres més o menys passades, i fins un que altre xai... I això que el Nadal acostuma a escaure's a l'hivern, quan a Puigcerdà no hi quedem més que els pobres...

B.

caiguda importants desperfectes a la línia elèctrica, quedant-se sense llum durant unes hores alguns poblets de la Cerdanya francesa.

DEFUNCIO.—El dia 22 morí a la seva casa de Palau la virtuosa senyora na Ramona Casas de Camps, vídua de Xavier Travy. Comptava 74 anys. L'enterrament fou molt concorregut, assistint-hi persones de gairebé tots els pobles de la rodalia.

Rebin els seus fills l'expressió més sincera del nostre condol.

VISITES.—Amb motiu de les festes de Nadal hem tingut ocasió de saludar a alguns dels nostres amics residents a Barcelona, que han vingut a passar les festes al costat de la família. A tots els desitgem que els hi hagi provat l'estada.

NADAL.—Amb temps esplèndid com poques vegades es veu en la temporada en què ens trobem, ha transcorregut la gran festa anyal, sense que, però, les nostres societats o casinos ho hagin marcat amb cap acte extraordinari. Un concert, i prou que ens donà el Circol Agrícola, per l'orquestra Hesmont. El demés com qualsevol diumenge...

Abans, amb quota més baixa, els casinos organitzaven festes per als socis; ara, com que paguem més. i... paguem, no cal pas preocupar-se'n.

FABRICA DE BEGUES CARBONIQUES
GASEOSES - SIFONS

FRANCESC DAFIS

ELABORACIO ACURADA amb maquinària moderna i productes
de primera qualitat

DIPOSITARIA DE LA CERVESA "MORITZ"

FABRICA: Carrer de Florensa — DESPATX: Revolució, 27-Tel. 64
P U I G C E R D A

NOTICIARI

TEMPORAL DE VENT.—A començament de la quinzena tinguérem un fort temporal de vent que ocasionà la caiguda d'unes quantes xame-neies i l'arrencament d'arbres que no pogueren resistir l'empenta de l'impetuós element.

Passada la tempesta els nostres carrers mostraven un escampall de calç sobra, troços de rajol i esquincos de llosa. No ocorregué cap desgràcia personal

Al camí d'Hix fou arrencat de soca arrel un dels *peupliers*, causant a la

Importants Tallers de
TINTORERIA

necessiten representant
en aquesta vila

Es preferible Merceria
o Botiga de Robes
en punt cèntric

Raó:
Carrer 14 d'Abril, 23
VICH

Qui té cua de palla ...

Mai no hauríem pogut suposar un suplement d'informació tan ampli com el que ens ha facilitat —amb una finor encantadora— el senyor Josep Bosomba, des de les pàgines de *El Pireneu*. Nosaltres, —imprudents de nosaltres!— només diguérem que hi havia un propietari que volia fer el seu agost en ple hivern. La notícia ens fou facilitada per qui podia estar-ne ben assabentat. Ara, el senyor Bosomba, amb paraules escollides i urbanes, com filles de la seva excel·lent educació, ens diu que és ell el propietari que volia fer l'agost en ple hivern, amb ocasió de la venda de terrenys per a la nova fàbrica de llet condensada.

Perfectament: el felicitem. I encara més. Hem volgut seguir els seus consells. I hem anat a la *font d'origen*. I consti que ens ha costat un xic, perquè —ignorants de nosaltres!— no sabíem que hi haguessin fonts d'aquesta mena pel motiu semblant que no sabríem com fer-nos-ho per a *pujar a dalt o baixar a baix*. Tot amb tot, la qüestió és que anant a aquesta mena de font hem après el següent:

Primer: El senyor Josep Bosomba que, segons ell mateix ens ha dit, és el propietari que vol fer el seu agost en ple hivern, va demanar pels seus terrenys, de primer antuvi, la quantitat de 3.500 pessetes, (1000 pessetes en efectiu més despeses de traspàs de la totalitat de la finca, representant unes 2.500 ptes., segons calculà el notari) que si no ens equivoquem, pels 113 metres quadrats que té el seu terreny, vé a sortir a 1'25 ptes. el

pam, o sigui 111.500 ptes. el jornal. Tira peixet!

Segon: Que després del consegüent regateig, el senyor Bosomba, que segons ell mateix és el propietari que volia fer el seu agost en ple hivern, però que per a facilitar la construcció de la fàbrica de llet condensada, no ha estat el propietari que volia fer el seu agost en ple hivern, va conformar-se —amb la magnanimitat que és del cas— a vendre 135 m² del seu terreny, demanant-ne ara 1281'25 ptes. (a 38 cts. el pam) venint a resultar a 34.000 pessetes el jornal. Qui no pot segar espigola. No serà de més fer remarcar que el terreny que s'ha venut més car en aquells indrets, s'ha pagat a 11 cèntims el pam.

Tercer: El senyor Josep Bosomba, al qual no li dolen sacrificis, perquè no és el propietari que volia fer el seu agost en ple hivern, s'exclama amb molta raó, perquè ell no ha de poder vendre els jornals de terra a pams, quan així es fa amb els solars situats dins de Puigcerdà, que no tenen la preciosa aventatge de les seves terres situades a l'extra-radi, on els aires són més fresquets i l'herba més gemada. I que els del Cadastre es cuidin de casa seva!

Per a satisfacció, doncs, del senyor Josep Bosomba, ens plau fer constar que, ultra la insignificància d'haver demanat pel seu terreny a raó de 111.500 ptes. el jornal i d'haver-ho obtingut a raó de 34.000 pessetes, en tot el demés estém conformes i agraïts per la forma delicada en què ens ho ha dit. Absolutament

conformes, quan ell mateix afirma, sense falses modèsties, que només sab escriure vulgarment.

L'Ensenyament

Un dels problemes que més preocupen avui a la societat és, sens dubte, el de l'educació dels nostres infants. Molt s'enraona i s'escriu sobre aquesta qüestió i, certament, tot quant s'escrigui i es parli sobre d'ella serà sempre poc per la importància que dit problema té.

Molts o diversos aspectes té en sí mateix aquest problema, però, el més interessant i que més pot decidir el caràcter de la formació dels nostres infants, és el que ens fa considerar que els infants d'avui, els homes de demà i, per tant, és l'escola el gèrmèn de la societat de demà. Per això segons es tracta d'orientar la futura societat, així es dona la orientació a l'escola.

No manquen els qui, portats per la idea de formar una societat uniforme, sense distinció de cap mena, exigeixen una uniformitat aclaparant en la formació dels infants i, per això, proclamen l'escola única, indisjunta, sense tenir en compte que en implantar-la imposen un criteri format per la seva manera de veure i no acomodada a la mateixa naturalesa humana. Aquest sistema suporia dues coses que mai les donarà la naturalesa en l'home, i són: una igualtat de qualitats físiques, morals i intel·lectuals; i una igualtat de destí.

Deixant a part les qualitats morals que en cada ésser humà són distintes i requereixen una direcció distinta també, per a orientar-les a la consecució del bé social; i cenyint nos solament a la capacitat intel·lectual de cada un dels infants, no hi ha ningú que no reconegui la gran diversitat existent, puix, mentre un infant palesa en el seu instint i capacitat unes qualitats pròpies en son temps per a dirigir els grans problemes d'una societat mecànica, industrial o científica, un altre infant, de capacitat més limitada, està demostrant que totes les seves energies hauran de donar profit i en donaran palesament si va dirigit i orientat per un altre, podent donar així, i sols així, el màxim de rendiment en benefici d'ell mateix i de la societat en el sí de la qual deu desenvolupar la seva existència.

Serà, doncs, lògic, pedagògic i humà donar la mateixa formació als dos infants? No seria això matar energies, destruir l'ésser propi de l'infant i negar-li la pròpia llibertat d'acció, que ben orientada ha de constituir tota la força vital en què deu repenjar-se l'ésser per a tenir en el possible ací baix la felicitat, que només trobarà en l'exercici de les seves ener-

RECADER directe de Puigcerdà i sa Comarca a BARCELONA

P. GABAÑACH

dies de sortida de PUIGCERDA: DIMARTS i DIVENDRES a la de la tarda

dies de sortida de BARCELONA: DIMECRES i DISSABTES a les 6 de la tarda

ENCARRECS:

PUIGCERDA
LLIBERTAT, 42 — Teléfon 108,

BARCELONA
RECH, 73 — Teléfon 15028
PETXINA, 6 — Teléfon 17622

SERVEI RÀPID - PREUS ECONÓMICS

gies anímiques ben orientades, segons la seva pròpia naturalesa?

Si tots els nostres infants haguéssin d'ésser de la mateixa condició i representar dins la societat el mateix paper, aleshores s'imposaria la mateixa formació, idèntica instrucció i, per tant, l'escola única. Però, ni la naturalesa ens fa tots iguals, ni la societat ens assenyala a tots el mateix destí.

No és estrany, doncs, que molts que de bona fe seguien la propaganda de l'escola única, al palpar els seus inconvenients i el seu fals fonament, hagin tornat a proclamar la llibertat en l'ensenyament, afavorint i patrocinant les escoles privades i lliures, per tal que els pares, que en la llei de la naturalesa són els primers i més adequats mestres de llurs infants, puguin triar se l'escola que més s'adigui a les seves capacitats, tendències i destí que mos trin. I perquè es vegi que no fem aquesta asseueració sense fonament, ens plau posar ací una breu ressenya de com es mira l'escola lliure en els principals estats, en aquells singularment que estan

al front de la cultura i civilització social.

França.—Per l'obertura d'un Col·legi es requereix el títol, però la seva organització interior, és a dir, l'ensenyament és completament lliure.

Bèlgica.—Per l'obertura es requereix títol; la seva organització és lliure i al final dels estudis el col·legi pot donar «certificats de suficiència», que tenen el valor segons la fama del Col·legi.

Holanda.—No és necessari el títol per a obrir un col·legi i és lliure la seva organització interior.

Anglaterra.—Absoluta llibertat d'ensenyament: tothom qui vol obre col·legi, cerca professors i organitza els estudis.

Estats Units.—Plena llibertat d'ensenyament: fins i tot als col·legis particulars se'ls hi reconeix la personalitat jurídica i se'ls eximeix de tributs.

A Anglaterra com als Estats Units, la lliure competència és el ressort de l'esplendor de l'ensenyament. Així es com-

pren com a Anglaterra hi hagi amb el nom de «public schools» (escola pública) una dotzena de col·legis que tenen fama nacional i varis segles d'existència. Es deu a la llibertat de l'ensenyament.

S. F. C.

Segona Campanya del Segell "Pro-Infància"

S'ha iniciat per enguany la campanya benèfica del segell Pro-Infància. Comença dita campanya el dia 20 de desembre i durarà fins al dia 31 de gener corrent.

De la circular que s'ha cursat al servei de premsa, retallem el troç que segueix:

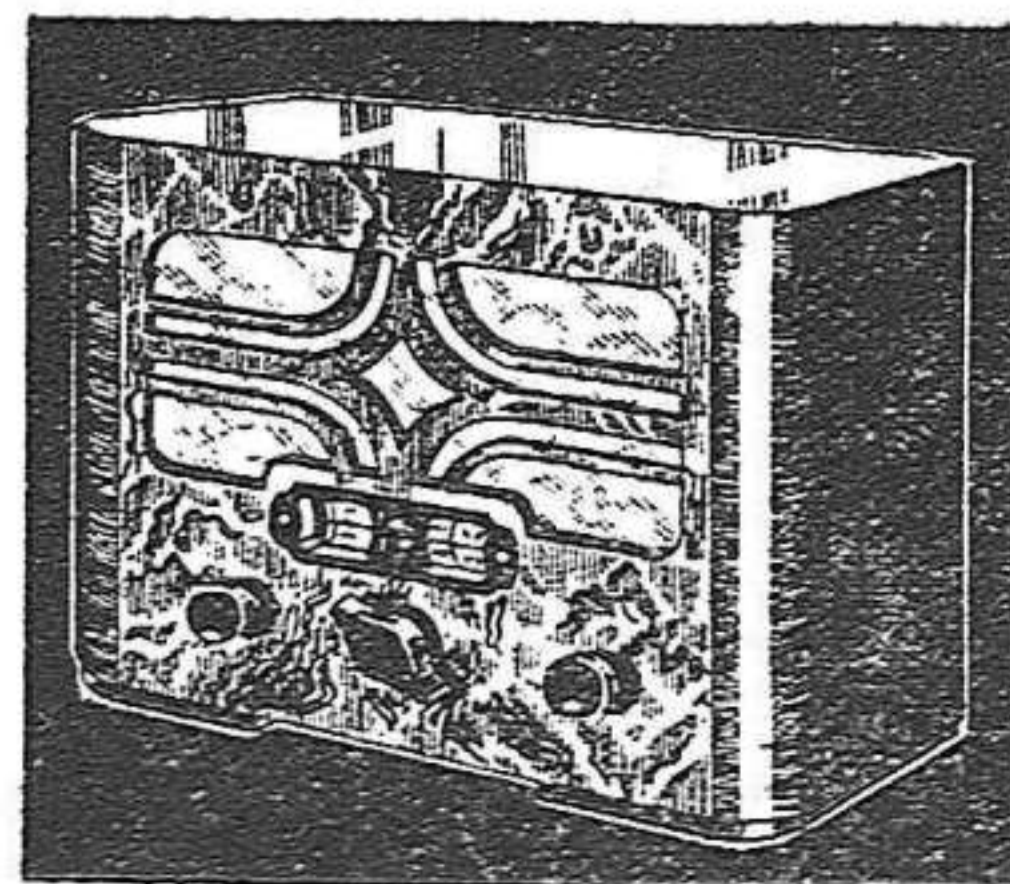
«La segona campanya del «Segell (segueix a la pàgina 7)»

¡Vamos a jugar la última partida!

No. Os dejo; prefiero ir a escuchar mi nuevo «Super-Octodo» 521. Gracias a él sé lo que es un receptor selectivo y musical. Jamás hubiese creído que la T.S.H. hubiera progresado tanto. Si Vd. desea saber lo que es el «Super-Octodo» Philips 521, pida una demostración gratuita a domicilio.

PHILIPS
SUPER-OCTODO 521

Representant oficial
J. REGUANT

Carrer de la Llibertat
Telèfon 78-R

LA CASA DE
L'ELECTRICITAT

La Cerdanya d'abans guerra

(Memòries d'un estiuejant)

VIII

La Festa de l'Estany

Aquella nit tradicional, la ronca veu de les granotes, èmules de les d'Aristòfanes, emmudien totes. Les frondes solitàries de l'Estany, deixaven d'ésser acollidor refugi de les parelles d'enamorats. Era la nit de la Festa de l'Estany! Una festa que sota la cobertura, fràgil com vidre, de la volta estelada del Pireneu, aplegava gent vinguda de totes les encontrades veïnes, desitjosa de gaudir del màgic espectacle. Els primers anys, val a dir que bé valia les molèsties del viatge des del Vernet, des d'Ax o des de La Seu d'Urgell. La Vila era aquella vesprada, com un ventrícol cardíac del Pireneu, en el qual convergien les tensions rítmiques dels enamorats de les emocions estètiques.

La festa era un fenomen d'entusiasme líric. L'home cerdà renunciava per unes hores a la serenitat del viure georgic de la terra, i excitat pel sentit plàstic de la festa, era un personatge més de l'escena. La gentada era el chor ditiràmbic, l'espectador ideal, que simbolitzava el poble grec darrera dels seus actors. Vells i joves, gent madura i mainades, prenien part en l'espectacle original, concebut per la fantasia d'uns artistes.

Cada any era una sorpresa la nova carrossa alegòrica del treball o de l'agricultura. L'arranjament de les carretines engarlandades de llustrines i de brancatges destralejats del bosc de Saltegat, ocupava als fadrins fusters una colla de jornades. I el *globus* que tenia un esboranc, i el *peix* que ja li mancaven els ulls i part de la cua, i la *velleta del caputxo*, qu'aguantava un fanalet, eren aplegats com objectes rituaris de la festa, per tal de que fessin goig a la cabalgada de les antorxes. S'encarregava el castell de focs artificials, al pirotècnic de més anomenada de Barcelona, i els *coros* assajaven torrentades de cançons i de melodies per abocar-les com faldades de flors a la festa.

Arribada la vesprada, la vila semblava un rusc d'abelles. La cabalgada de les antorxes sortia de la Plaça gran. Primer era un desori d'organització. Després la mecànica de les multituds funcionava per si sola i empenia amb perfecte ordre el camí de l'Estany. Aquella cabalgada tenia tot el ritme d'una festa dionisiaca. Era una barreja de sentiment artístic, refinat i groller a l'hora. Veure-la passar per dessota la volta verda dels plàtans de la plaça dels Herois, a la claror flamejant de les atxes de vent, s'hauria dit que era formada per chors de silens pindàrics coberts amb barretina. Els cants alternaven amb les orquestes, i al mig de la doble filera de fanals, les carretes alegòriques, avençaven rodejades dels fadrins que cantaven:

Som els hereus de la muntanya,
Som els pubills del Pireneu...

Amb les estrofes de l'«Himne Cerdà», alternaven les notes vibrants del «Glòria a España» d'en Clavé i de la «Marsellaise» de Rouget de l'Isle.

Cap al final de la cabalgada, la deesa «Ceres», alegoria de la Cerdanya, muntada dalt d'una carreta d'auserda arrossega-

da per quatre *artisons* solemniais, començava a fer badalls de son. Somreia encara, però ja se la veia lassa d'aguantar les garbes daurades, i el pés de la corona comptal i el fum de les atxes de vent que la rodejaven. Els bous cloïen les parpelles negres, i sentien com se'ls despintaven les banyes daurades. La cabalgada arribava vora de l'Estany, quan els primers morters deien a la gentada que anava a començar la festa.

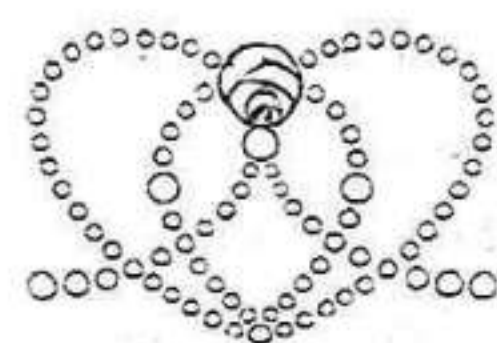
L'Estany era tot enlluminat de fanals de colors que el convertien en una estampa japonesa. Qui posava una mica d'imaginació, hi veia de tot. Flors de lotus, peixos fosforescents, dragons d'escates rutilants. Les herbes dels voltants, sota la vellutada suavitat de la nit, imitaven els matolls d'arròç de les planúries pantanoses del Nagasaki. Pel comptes d'espiadimonis blaus i abelles brunzentes i tàbecs polícroms, solcaven pel marc grandios dels aires polsagueres de platí, despreses de les candeles romanes, llengües de foc sortides del ventre dels morters flamigers i sortidors de foc rubricats per cuets amb ròsecs d'esteles blanques, roges i blaves que arrencaven immensa cridòria de la multitud aplegada entorn de l'Estany.

L'història cerdana no diu pas qui fou l'artista que arribà a imaginar la bella festa. Si Cerdanya s'hagués trobat més prop del Japó, s'hauria bastit una bella rondalla entorn d'un daimio fantasiós que enamorat de la bellesa del llac, havia tingut el somni hipnic de transformar-lo en una visió nipona. Però, no era possible el supòsit. Ni mandarins, ni daimios, ni guerrers del Fugivara, havien mai vist la Cerdanya. Malgrat això, la fantasia hi era, i la festa guanyava cada any en refinaments. Recordem encara els primers anys, quan hi prenia part la companyia de sarçuela del Casino, embarcada en les llanxes adornades de fanalets, amb perill de fer un capbussó tots plegats amb l'armònim que els acompanyava. Entre l'estrepit de les bombardes i dels morters i el burgit de la gentada, s'oïen les notes de l'habanera del «Dichoso aquel que tiene su casa a flote...» i el concertans de la «Marina».

Un altre any l'estampa japonesa es transformà en espectacle wagnerià. El simbolisme de la música del gran mestre arribava al cor del Pireneu. Com que a Cerdanya no regia cap Codi rígit, com els dels Samurais japonesos, que prohibeix la destrucció de les tradicions, tot fou arranjat perquè pogués aparèixer l'heroi wagnerià en mig de la festa. Lohengrin habillat amb daurada cuirassa i elm argentat, menava el cigne de blanc plomatge. Al mig del llac, l'artista deixà sentir les notes del *racconto* i el personatge wagnerià es passejà per les aigües de l'Estany, prenent-lo per un riu grandios que l'havia de portar fins el Montsalvat.

La visió del guerrer daurat i la majestat de l'*ànc blanc*, com li deien les criatures, perdurà per molts anys en la fèrtil imaginació dels cerdàns.

X. Y. Z.

El Turisme a Cerdanya ⁽¹⁾

Lema: CERES

I

Es un fet ben conegut l'estat embrionari en què, fins fa poc, es trobava el turisme arreu de Catalunya. La indústria turística, en el seu aspecte d'organització tècnica d'un negoci modern de grans possibilitats econòmiques, era desconeguda entre nosaltres. Algunes iniciatives privades es perdien en una mar d'indiferència i abandonament. Cal reconèixer, emperò, que com a flors llanguides d'hivern hi suraven, a part del cap i casal dels catalans, un migrat estol d'illots, distingits principalment per aquests noms: Tarragona, Sitges, la Costa Brava i també el nostre Puigcerdà, encara que amb petita fama concentrada en el clos reduït i familiar d'una minoria d'estiuejants constants i fidels al terrer estiuec com les orenetes.

Tal estat embrionari s'ha anat desenvolupant. Ha assolit avui a Catalunya i amb ella a Cerdanya i Puigcerdà un grau remarcable de perfeccionament, el qual fet promet un falaguer esdevenidor al turisme en aquestes contrades pirenenques. Es amb vertadera joia que anotem aquesta realitat d'avui i aquella bella i ben fonamentada esperança d'un esplèndid demà.

Té la vall cerdana una base formidable de recursos turístics, de la qual no s'ha pas tret encara, ni de molt, tot el rendiment possible. Ens plau dedicar ara alguns paràgrafs a l'enumeració d'alguns d'aquests motius turístics. Els següents:

L'original bellesa que li ha ofrenat la mare natura, el seu cel nítid, el seu sol brillant, els seus aires purs, el seu clima sec i vigorós, les seves aigües abundoses que brollen arreu i formen rierols i mulladius a centenars; l'ésser una vall oberta i gairebé arrodonada, emplaçada als 1200 metres d'altitud — única a l'Europa en aquestes condicions — i encerclada per muntanyes, els pics de les quals voregen els 3000 metres i reben les blanques carícies de la neu els dotze mesos de l'any, muntanyes abruptes unes, acollidores altres, rubleries totes de bos-

cúries, d'estanys i de pasturatges, desfent-se en uns paisatges verament meravellosos — Valls de La Molina i de Maranges, de la Llosa, de Sanillés, de Bastanist i altres fondalades de les gairebé inaccessibles serralades del Cadí, belles sempre amb llurs espadats imposants, la Batllia i deus de Bor, els recons acollidors de Grús i de la Mosquera, Vallcebollera i gorges de Lló, per on entra al cor de la Cerdanya el riu Segre, encara petitó i modest; Font-Romeu, convertit pels francesos en un centre turístic internacional, el nom del qual, però, arreladament català, els ha calgut respectar... L'engorjat de Carol amb el seu riu genuït i les seves torres mil lenàries, l'imponent estany de Lanós, situat als 2.200 metres d'altura; els boscos embrollats de Maranges i de Llès, d'Alp i de Saltegat, entre molts altres; la plana frondosa i gemada amb el seu tauler de rostolls contrastant amb els prats d'un verd pujat, quasi agressiu, enquadrats per vigoroses arbres de verns, salzes i pollanques; caça major i menor, avui dia potser massa perseguida, les fruites salmonades dels seus rius, bon esquer pels pescadors estrangers...

Compta encara a favor seu, turísticament parlant, l'atentat contra la geografia natural consistent en ésser trocejada políticament i repartida entre dues nacions, dividida pel bell centre per una ratlla fronterera ben arbitrària, però que dóna lloc a un intercanvi turístic força intens. És un excel·lent final d'etapa pel turisme automobilístic, equidistant de Barcelona i Tolosa; ruta directa des del centre de Catalunya, pel Migdia i Pireneu francès, i per París, essent a més a més un bon centre d'excursions en automòbil, com són Vernet-les-Bains, Perpinyà, Font-Romeu, Capsir, Axles-Thermes, vall de l'Ariège amb la seva capital Foix, i el circuit Cerdanya-Pimorens-Port d'En Balira-Andorra-Seu d'Urgell-Cerdanya. També la línia ferrada transpirenenca, que, degut possiblement a defectes d'exploració, als quals ens referirem més endavant, no es fa pas ben mereixe-

dora del pompós títol d'internacional que presum. I per últim, la proximitat de la capital de Catalunya, que l'assorteix de turistes, d'estiuejants i excursionistes, i, durant els mesos hivernals, en poca quantitat encara, cal dir-ho, d'aimants dels esports de neu, ensems que la proximitat de Tolosa, de França, i la seva plana, ben poblada i floreixent, els habitants de la qual es desplacen a Puigcerdà fent-se la il·lusió de que visiten l'Espanya de Musset. Per tal motiu la capital pirenenca té de vestir-se, alguna que altra vegada, d'un tipisme falsificat, potser no gaire addient, i per descomptat, gens catalanesc.

Com queda dit, la seva base, molt ajudada encara per l'aspecte climatològic, es verament notable, puix reuneix un seguit de condicions que no és corrent trobar aplegades. Sentat això, cal que ens referim a les nombroses falles que s'observen en el desenvolupament del turisme cerdà. Just és reconèixer que se n'han eliminat o atenuat algunes, més que per l'esforç i cooperació oficial, que ben poques proves de vida ha donat en aquesta contrada, per l'iniciativa particular, la qual, però, abandonada a les seves pròpies forces no pot portar a cap un complet pla de conjunt; la seva actuació, sense ajut i directrius superiors, a base de batzegades, sense respondre a un to harmònic, forçosament ha de pecar d'incompleta. Al nostre entendre es precis incrementar, donar més ales encara a la iniciativa privada procurant adaptar-la i acoplar-la a les restants activitats i aspectes turístics cerdans, i ensems prevenir que aquesta no resulti una cosa desenfocada en front de les condicions bàsiques d'aquest recó del Pireneu, però per sobre de tot s'ha de procurar que els Poders Públics no es desentenguin, com han fet fins ara, dels interessos turístics de la Cerdanya, que representen una de les seves principals fonts de riquesa. Si en lo avant dit pot endevinar-s'hi una crítica aquesta no resa pels Serveis de Turisme de la Generalitat de Catalunya, que en el poc temps que porta de vida ens consta que ha demostrat abastament la seva bona voluntat envers la Cerdanya i també comprensió dels seus problemes turístics.

J. BRAGULAT

(1) Treball premiat en els Jocs Florals Pirenenes.

Pro-Infància», començarà el 20 de desembre i durarà fins el 31 de gener; tots els catalans i els germans no catalans que viuen a la nostra terra són obligats a posar en totes les lletres que circulin durant aquest temps un «Segell Pro-Infància», sols costa 5 cèntims i amb aquest petit esforç, penseu que portareu la salut a molts petits malaltons a qui vosaltres no voldreu deixar abandonats.

La totalitat recaptada en la campanya anterior, és d'unes 250.000 pesetes. Amb aquests cabals s'ha construït una Guarderia per a 70 infants a Sant Andreu, en breu s'inaugurarà una altra Guarderia a Terrassa per a 50 infants, a Arenys de Mar s'està ha-

bilitant un Preventori per a malalts pre-tuberculosos que podrà acollir 140 infants. Per a poder sostenir i continuar aquesta obra, en la que hi tindran cabuda els nens de Catalunya entera, es necessari el vostre ajut i entusiasta col·laboració, que tenim la seguretat no ens ha de mancar.»

No dubtem que la nostra vila no restarà pas endarrera i que sabrà aportar el seu ajut a la campanya del segell Pro-Infància que tant de bé està fent i farà a la nostra terra.

No ens resta sinó que recomanar als establiments que tenen venda dels dits segells que en facin la propaganda que el cas requereix.

AGRICOLES

El corc dels grans i la sal

Els corcs refusen la sal, diu un fabricant de farines americana.

Aquest farinaire havia observat que els llocs on havia deixat els sacs de sal no hi havien corcs. Va tapar bé totes les esclotxes del graner amb sal i va conservar així tota la collita de blat sense que els corcs l'invadissin.

Aquest procediments, que pot ésser assajat per a protegir una partida de blat encara no contaminat, fóra impotent del tot per a lliurar els grans ja corcats. Si la sal és susceptible d'actuar preventivament, la prudència aconsella per als grans ja atacats per la *calandra* recórrer al mètode de molt temps ja conegut i aconsellat per llur eficàcia de sotmetre els grans a les fumigacions de sulfur de carbó.

El qui disposa d'un local completament clos, que es pugui desinfectar amb 150 grams de sulfur de carbó per metre cúbic durant 12 hores, pot acudir al següent procediment:

Cobrir bé les piles de gra amb teles impermeabilitzades, tapar bé les juntures i regar les piles o bé els sacs de gra amb 200 ó 300 grams de sulfur de carbó per metre cúbic. Cal tenir present de prendre les degudes precaucions en el maneig del sulfur, líquid que s'inflama amb molta facilitat i els vapors del qual en barrejar-se amb l'aire, poden donar lloc a una mescla explosiva.

Amb motiu de l'aniversari del traspàs del Primer President de la Generalitat, CERETANIA s'associa al dol de Catalunya.

Alexandre BULART I RIALP

ADVOCAT

PUIGCERDÀ

Plaça de Cabrinetty, 20 - 3er., 3.^a

BARCELONA

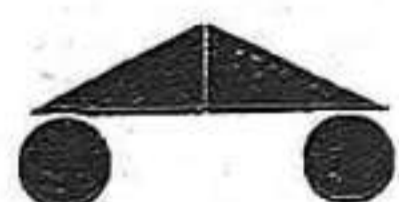
Balmes, 10 - Entlll. Telèfon, 11287.

Els Doctors

ANTONI PAL SOLÉ

i

FRANCESC PANIELLO GRAU

Ofereixen el seu consultori de malalties dels ulls amb llur cirurgia i graduació de la vista.

Visita el primer diumenge de cada mes a l'Hotel Tixaire de Puigcerdà

NOTICIARI

EXPOSICIO.—Des del dia 22 del passat Desembre està oberta a les Galeries Laietanes, carrer de Corts, 613, una interessant exposició de l'artista Juli Borrell. Hi figuren bon nombre de teles que fan referència a Cerdanya. Un cop visitada ja en donarem compte detalladament.

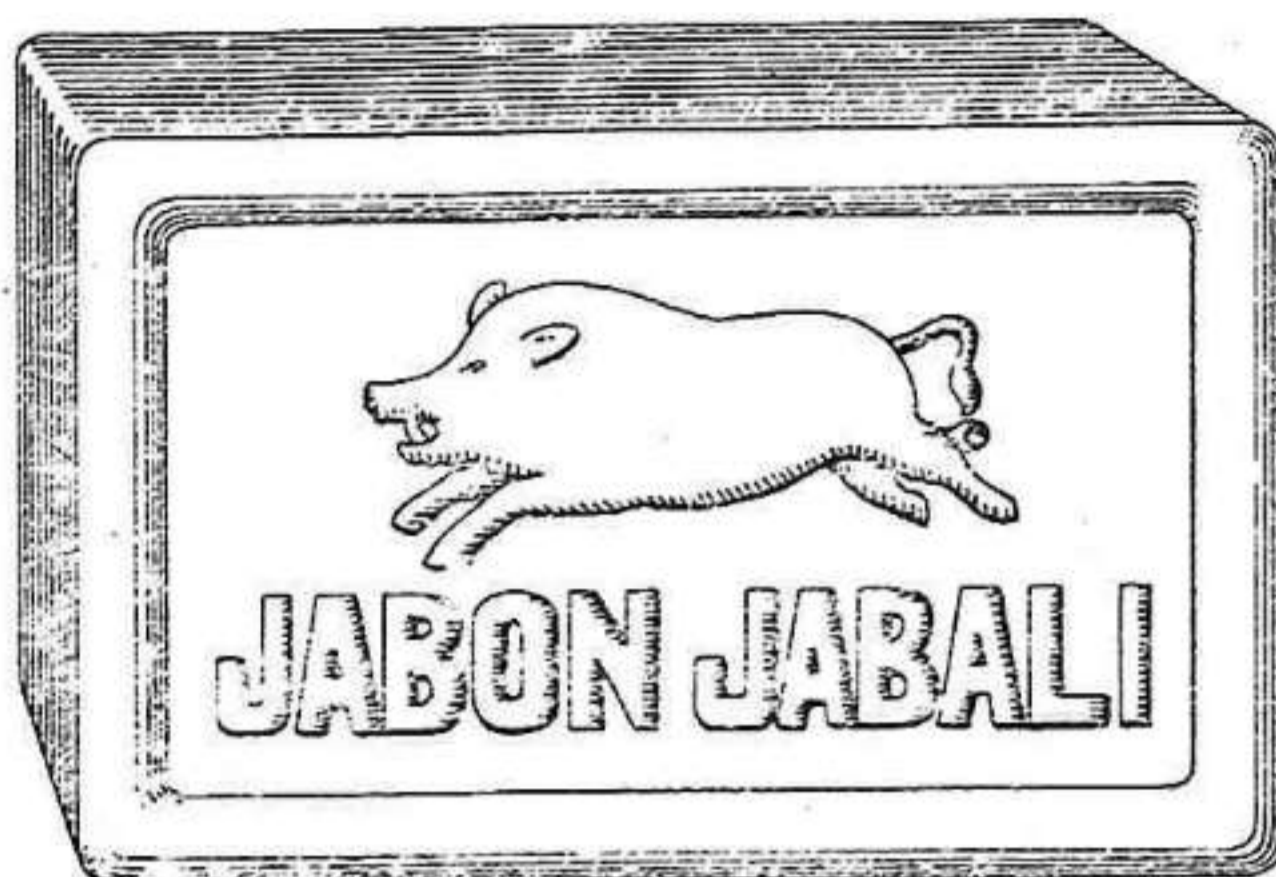
CARBÓ DE PRATS

El que vulgui carbó d'aquestes mines pot adreçar-se a

CAL PAU DE BOR - LA BARONIA

sabons
BARANGÉ

duren més
renten millor

SARAUS.—El dilluns a la nit tingué lloc al Ceretà el típic sarau del raïm. Si bé no hi assistí una gran gentada el sarau fou divertit. L'orquestra Fabra fou la que l'amenitzà.

— El mateix dia se'n celebrà un altre a l'hotel Salvat de Bourg-Madame, amenitzat per l'orquestra Hesmunt. Fou molt divertit i animat i durà fins a la matinada.

Després fou servit un esplèndid *réveillon* d'entrada a Any Nou del qual els assistents en restaren força satisfets.

PROFESSEUR DE FRANÇAIS

Progreso, 4 - 2.º PUIGCERDA

RETRAS.—Per causes alienes a la nostra voluntat, l'aparició d'aquest número s'ha hagut de retardar de tres dies. Els nostres lectors ja se'n faran càrrec en llegir les notícies que es refereixen a dies posteriors al de la data del número.

ES VEN una coneguda i acreditada

Fàbrica de Pastes per a Sopa.

RAÓ: en aquesta Impremta

TEMPS.—Hem de repetir encara que no tenim *temps del temps*. La neu no la veiem sinó a dalt de les muntanyes. La Molina i Font-Romeu se'n queixen, doncs, els esquia-

dors no hi troben llur element. Ja n'hi ha que han fet proves d'un nou sistema d'esquí amb rodes, però, s'ha demostrat que, sense neu, l'esquí, no va «ni amb rodes»

Hem entrat a Any Nou amb pluja i avui, dimecres, encara plou i el cel no s'aclareix gens ni mica fent-nos preveure que en tenim per estona.

La temperatura força suportable. No sembla que estem a l'hivern.

DE LA FABRICA DE LLET CONDENSADA.—S'ha confirmat la notícia de la compra dels terrenys per a la construcció de l'edifici fàbrica. Se'ns diu que les obres començaran molt aviat i que s'executaran amb la màxima activitat.

Hem de remarcar també que degut a les exigències del propietari del terreny «que pensava fer el seu agost en ple hivern», es prescindeix del seu troç havent cessat les negociacions entre la S. A. L. L. I. i el dit propietari.

CERETANIA desitja als seus
lectors, un felix i pròsper
Any 1935

GRAF. CERETANIA PUIGCERDA

◆ ◆ L'anunciar a CERETANIA fa prosperar el negoci ◆ ◆

HOTEL

Terminus

desitja als seus clients, un
bon Any Nou i un sens fi
de prosperitats

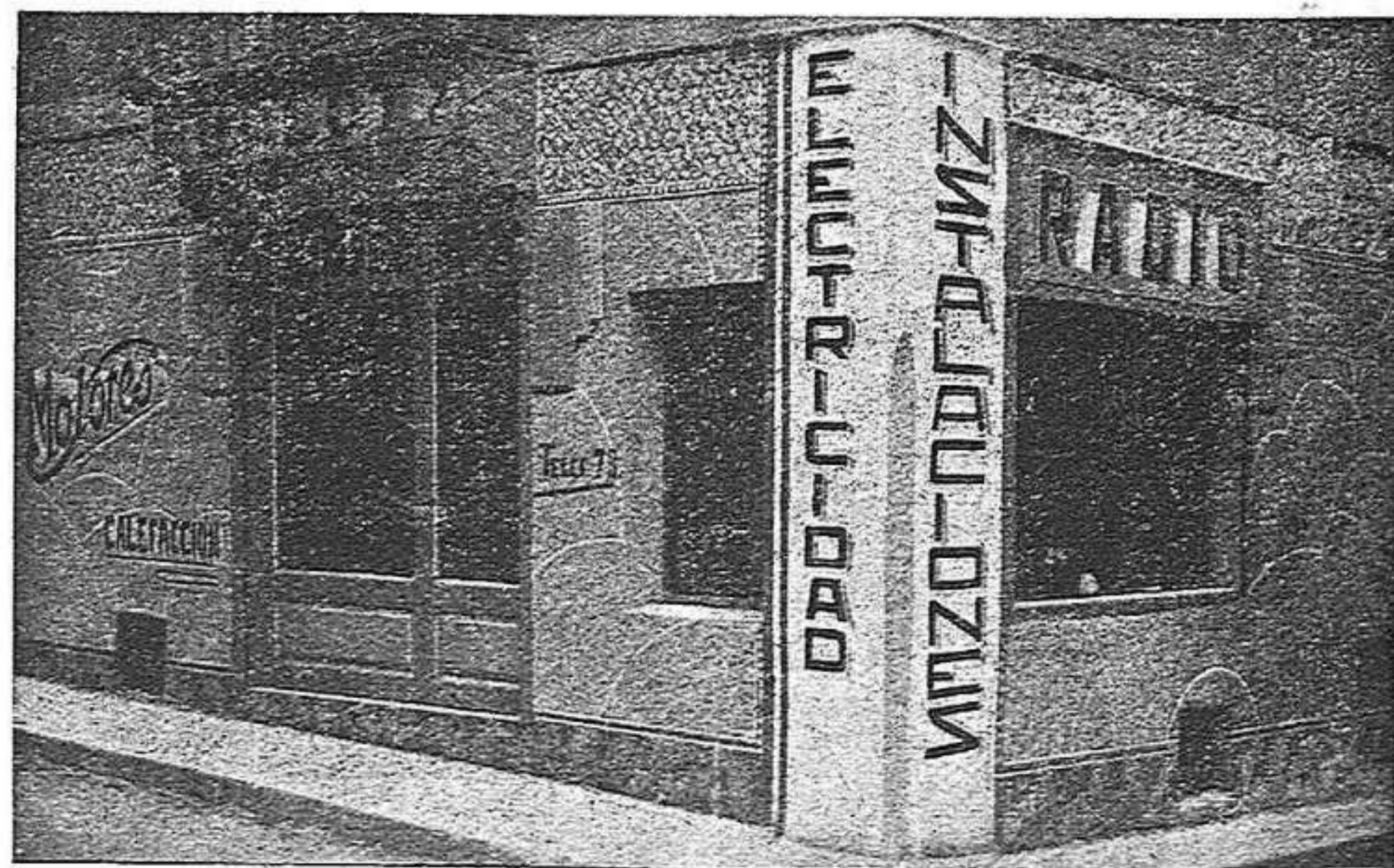
RICARD ALTIMIRAS

Telefon, 8 - PUIGCERDA

ELECTRICITAT

J. CLOT

ESPANYA, 2

LLUM - FORÇA - CALEFACCIO - RADIO
Instal·lacions de tota mena - Reparacions

EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

ROCALLA S.A. BARCELONA

TELEFON: 20768

Representant per aquesta Comarca: JOAN PEIX - Revolució, 7 - Teléfon, 11-R PUIGCERDA

AVINGUDA SCHIERBECK

Venda de Xalets

Pagament a terminis i al comptat

Construccions a gust del comprador o ja edificades

Raó:
MIQUEL PONS Procurador
Puigcerdà

CARBOLUX

SUBSTITUT DE L'ANTRACITA
ense fum
ense suja
ense cendres

EL MES NET

Superioritat en calories sobre els altres combustibles
Infinítament superior a tots els millors aglomerats
De molta duració, poc pes i, per tant, d'economia insuperable

Adresseu comandes a:
Vídua de S. Arró - Telèfon 35 - Puigcerdà

Decorats i Treballs llisos de Guix

Encanyigats ordinaris
Encanyigats Metàl·lics SIMPLEX
els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb guix blanc superior

Per encàrrecs:
Marelli FUXET
BOURG-MADAME

Specialitat en Sarrells per a Vanoves

Lincoln - Cordons per a Barnussos, Batins i Paiames

Fàbrica de Passamaneria i Teixits de Punt Novetat
en seda artificial, cotó, llana i fil de metall or i plata

VENTURA I COT Ltda.

LINCOLN, 15 (S. G.) TELÉFON 72233
BARCELONA
(Vendes exclusivament a l'engrós)

Galons - Cintes - Borles - Cordons - Trenes - Agremants - Faixes

Malles per a Cortinatges i Transparents

CASA CONSTRUCTORA

J. VIÑAMATA

CONSTRUCCIONES DE HORMIGON, LADRILLO Y REPARACIONES EN GENERAL

PROYECTOS Y PRESUPUESTOS GRATIS

Fontanella, 14-1.º, 2.ª Encargos: Pza. de los Héroes, 8
BARCELONA **PUIGCERDA**

JOAN ANGLADA VILARDEBO
ADVOCAT

Exercici en els partits de Puigcerdà i Vic

Despatx a Vic: Riera, 31

URBANITZACIO DEULOFEU Espaiosos solars per a edificar, en venda, esplèndida situació, prop de l'Estany, sèquia i parc, amb vistes sobre la Cerdanya Francesa i Espanyola, i altres situats prop del Camp de Golf. — Raó: ESTEVE ARRO (Cal Aldran). — PUIGCERDA

Turistes: A l'estiu i a l'hivern, el **GRAN HOTEL**

TIXAIRE

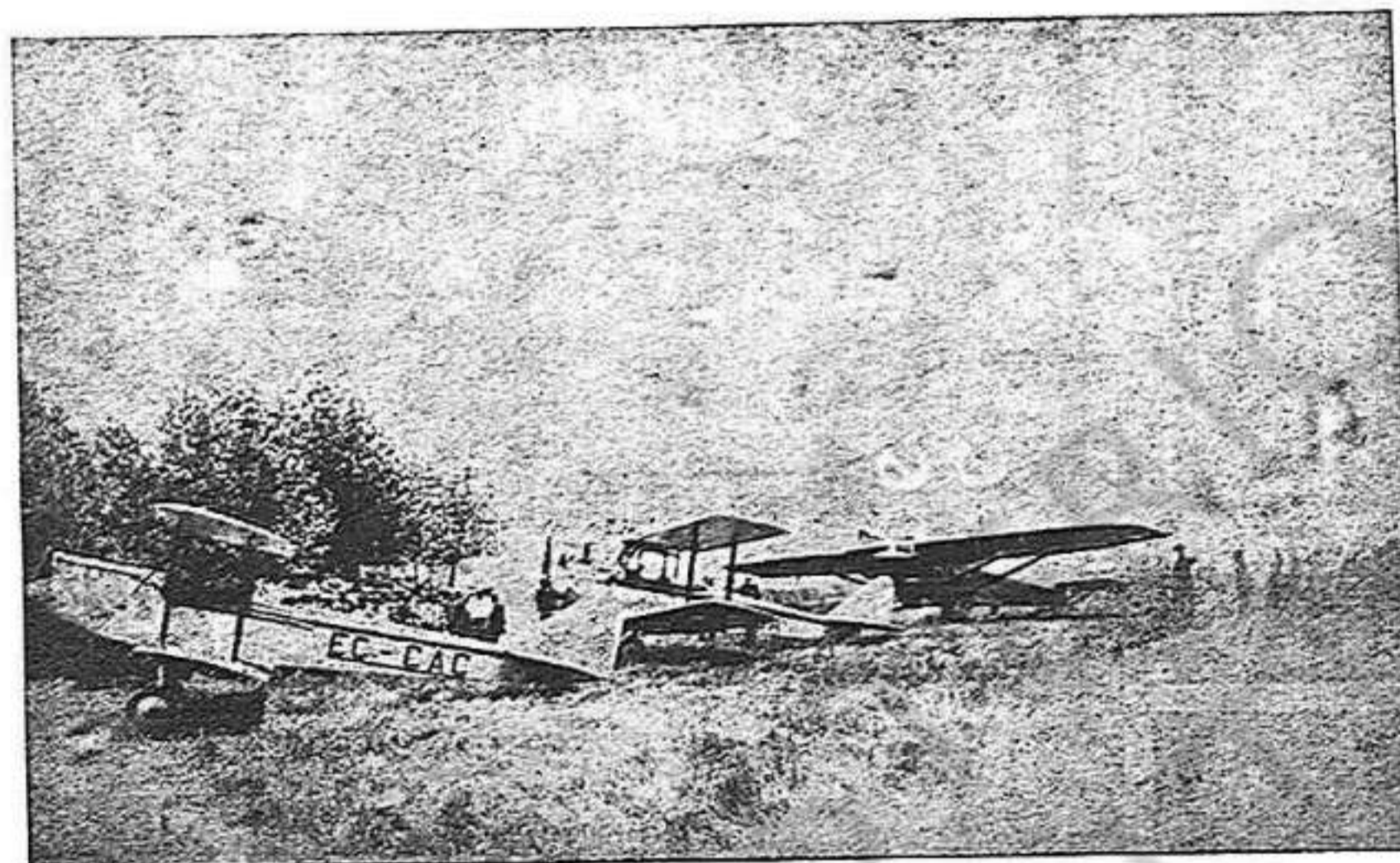
us ofereix el màxim confort dintre d'un ambient luxós i ensems discret

Magatzem de Materials
de Construcció

calc hidràulica
ciments
guix
rajoles, & &

Francesc BARNOLA

Rambla de Josep M.ª Martí
PUIGCERDA

Rajoleria i Teuleria
RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT
DE RAJOLS
DE TOTES MENES
Fabricació acurada
Preus mòdics

Font d'En Lleres
PUIGCERDA

Feu fer els vostres impresos en català :: Encarregueu-los en aquesta Impremta

Anónima Alsina-Graells de Auto Transports

Societat General de Serveis Postals i Interurbans

A BARCELONA: Direcció i Oficines, Passeig de Gracia, núm. 18

Despatx de Bitllets, equipatges i encarrecs: Ronda Universitat, 4 - Telèfon 21163

Horari que regeix des del 7 d'Octubre 1934, en les següents línies:

Seu d'Urgell - Calaf - Barcelona

Sortida Seu d'Urgell	12·15	4·00
» Organyà	12·45	4·30
» Oliana	13·30	5·15
» Pons	14·15	6·00
» Torà	14·50	7·00
» Calaf	15·15	7·15
Arribada Barcelona	17·45	10·30 f. c.

RETORN

Sortida Barcelona	14·45	
» Calaf	16·45	12·15
» Torà	17·05	12·40
» Pons	17·45	13·45
» Oliana	18·15	14·30
» Organyà	19·00	15·15
Arribada Seu d'Urgell	19·30	16·00

Barcelona - Puigcerda - Seu d'Urgell

Sortida Barcelona		8·15 f. c.	15·15 f. c.
» Puigcerdà	7·—	13·—	18·45
» Martinet	7·45	13·45	19·30
Arribada Seu Urgell	8·30	14·30	20·15

RETORN

Sortida Seu d'Urgell	6·45	14·15	17·—
» Martinet	7·30	15·—	17·45
» Puigcerdà	8·15	15·45	1·30
Arribada Barcelona	12·30 f. c.	21·00 f. c.	

Seu d'Urgell - Andorra - Encamp

Sortida Seu d'Urgell	9·00	15·00	20·—
» Andorra Escaldes	9·45	15·45	20·45
Arribada Seu Urgell	10·00	16·00	

RETORN

Sortida d'Encamp		9·00	12·45
» Escaldes-Andorra	7·30	9·15	13·00
Arribada Seu Urgell	8·30	10·15	14·00